

Vegleiðing til lestrarstuðulin skúlaárið 2018/2019

1. Umsitingin av lestrarstuðlinum

Studni varð settur á stovn, tá ið føroyingar í 1988 yvirtóku fyrisitingina av SU.

2. Formliga grundarlagið

Stuðulin verður formliga umsitin sambært:

- Løgtingslóg nr. 36 frá 3. mai 2007 um lestrarstuðul, sum seinast broytt við løgtingslóg nr. 165 frá 20. desember 2017.
- Kunngerð nr. 107 frá 25. august 2011 um lestrarstuðul, sum broytt við kunngerð nr. 121 frá 18. august 2017.

3. Stuðulshættir og -upphæddir

3.1 Tey, ið eru 18 ár og eldri

Tey, ið eru 18 ár ella eldri, fáa vanliga lestrarstuðulin, um tey uppfylla treytirnar (sí punkt 4).

Yvirlit yvir upphæddir

	Stuðul um mánaðin	Stuðul um árið í 11 mðr.
Lægri studningurin á miðnámi	kr. 1.858	kr. 20.438
Hægri studningurin á miðnámi	kr. 3.857	kr. 42.427
Einsamallir upphaldarar á miðnámi	Kr. 3.857	kr. 46.284 (12 mðr.)
Studningurin til hægri lestur og vinnuførleikagevandi útbúgvingar	kr. 4.362	kr. 52.344 (12 mðr.)
Lán á miðnámi	kr. 2.446	kr. 26.906
Lán til hægri lestur og vinnuførleikagevandi útbúgvingar og stök á miðnámi	kr. 2.446	kr. 29.352 (12 mðr.)

Stuðulin frá Studna er ikki skattskyldugur.

Stuðulsárið er 11 mánaðir. Tó verður stuðul veittur teimum, ið lesa hægri lestur, styttri vinnuførleikagevandi útbúgvingar og stökum upphaldarum í 12 mánaðir.

Tey, ið verða 18 ár í stuðulsárinum, fáa stuðulin mánaðin eftir, at tey eru fylt 18 ár. Hetta er sjálvsagt treytað av, at Studni hevur fingið umsóknina. Tá hava hesi eisini móguleika at søkja um lán.

3.2 Tey, ið eru undir 18 ár

Tey, ið eru undir 18 ár, fáa bókastudning. Harafturat er móguleiki hjá nøkrum av teimum lesandi undir 18 ár at fáa vistarhaldsstudning.

Bókastudningurin

Bókastudningur verður latin lesandi, ið eru undir 18 ár við byrjan av stuðulsárinum. Bókastudningurin er kr. 3.682 og verður útgoldin fyrst í stuðulsárinum.

Vistarhaldsstudningurin

Vistarhaldsstudningurin verður latin lesandi undir 18 ár, sum noyðast at flyta til útbúgvingarstaðið. Treytin fyri at fáa henda studning er, at sjóvegis farleið er millum heimabústað og skúlan, ella at vegalondin millum heimstaðarbýin/bygdina og skúlabýin/bygdina er longri enn 50 km sambært almennu ásetingunum hjá Landsverki. Mánaðarligi vistarhaldsstudningurin er kr. 2.572.

Fyri at fáa vistarhaldsstudningin skal Studna-leiguváttanin útfyllast og viðleggast umsóknini saman við váttan frá peningastovni á sama hátt sum hjá teimum, ið búa til leigu (sí punkt 6)

3.3 Ferðastudningur innanoyggja

Um tú ikki hevur søkt ferðastudningin umvegis Mentamálaráðið (miðnámsskúlanæmingar), tá tú søkti inn á útbúgvingina, skal søkjast á heimasíðuni ssl.fo. Trýst á “skúlakort” og útfyll umsóknarblaðið. Niðast á síðuni “skúlakort” er “Leiðbeining til næmingar”.

Meginreglan í skipanini er, at øll lesandi, ið hava fyri neyðini at nýta Strandfaraskip Landsins, ferðast ókeypis aftur og fram í skúla í mesta lagi einaferð um dagin, uttan mun til fjarstøðu frá skúlanum. Móguleiki er eisini at ferðast til og frá starvsvenjingarstaði, um so er, at starvsvenjingartíðarskeiðið er samanhangandi og varir í minsta lagi 4 vikur.

Treytin fyri at fáa ferðastudningin er hin sama, ið er galdandi fyri at fáa lestrarstuðulin. Tó kunnu lesandi við Húsarhaldsskúla Føroya og útlendsk lesandi í Føroyum t.d. AFS-arar fáa ferðastudning.

3.4 Barnsburðarfarloyvisstudningur

Barnsburðarfarloyvisstudningur verður veittur í sambandi við barnsburð og ættleiðing. Studningurin, sum er tann hægri studningurin,

verður í mesta lagi veittur í 11 mánaðir (eitt stuðulsár) fyri hvønn barnsburð. Tann lesandi skal búa saman við barninum fyri at fáa farloyvisstudningin, og bæði foreldrini kunnu ikki samstundis fáa farloyvisstudningin úr skipanini. Barnsburðarfarloyvisskipanin gevur báðum foreldrum somu rættindi. Bæði tann lesandi móðirin og lesandi faðirin kunnu fara í farloyvi, treytað av, at tey ikki eru í farloyvisskipanini samstundis. Við øðrum orðum fylgir farloyvisstudningurin barninum uttan mun til, um tað er móðirin ella faðirin, ið velur at fara í farloyvi. Foreldrini avgera sjálvi, hvussu tey býta farloyvið ímillum sín. Nágreiniligari er greitt frá mannagongd v.m. á baksíðuni á ”Umsóknarblað til barnsburðarfarloyvi” og á heimasíðuni.

Barnsburðarfarloyvisstudningur kann eisini veitast frá upp til 3 mánaðum eftir føðing. Ásetingin er gjørd fyri at fáa størri smidleika í barnsburðarfarloyvisskipanina. T.d. er tað av týðningi fyri lesandi, ið eigur barn um várið, at móguleiki er at biða við at fara í barnsburðarfarloyvi til summarfríðitíðina uttan at missa ein part av barnsburðarfarloyvinum.

3.5 Barnastudningurin

Barnastudningurin verður veittur lesandi, ið hava forsyrgjaraskyldur av børnum, ið eru undir 18 ár. Bert tey, ið eiga ella hava ættleitt børnini, hava forsyrgjaraskyldur. Barnastudningurin er kr. 1.011 um mánaðin fyri hvørt barnið. Lesa báðir upphaldararnir, kann bert annar søkja um barnastudningin. Barnastudningurin verður bert latin tí, ið býr saman við barninum sambært skrásetingini hjá Landsfólkayvirlitinum ella hjá kommununi. Studni kann í serligum førum geva undantak frá bústaðarkravinum. Dóps- ella navnabræv hjá barni/børnum skal viðleggast saman við p-talinum. Skjalprógv frá kommunu ella Landsfólkayvirlitinum, um at barn/børn búa hjá stuðulsmóttakara, skal eisini viðleggjast. Við barnsburð verður barnastudningurin fyrstu ferð veittur sama mánað, sum barnið er føtt.

3.6 Studningur til einsamallar upphaldarar

Studningur til einsamallar upphaldarar verður veittur umsøkjara, ið er lestrarvirkin og fær serliga barnaískoyti til einsamallar upphaldarar frá Almannaverkinum. Studningurin til einsamallar upphaldarar er kr. 1.549 um mánaðin.

3.7 Inntøkujavningin

Vanligi mánaðarligi studningurin, kr. 4.362, kr. 3.857 ella kr. 1.858, verða inntøkujavnaðar um mánaðarliga miðal útgoldna A-inntøkan fer upp um kr. 20.000. Fyri hvørjar kr. 1.000 mánaðarliga miðal útgoldna A-inntøkan er hægri enn kr. 20.000, lækkar studningurin við 10%. Ynskir tú fleiri upplýsingar um inntøkujavningina, les so meira um hetta á heimasíðu okkara undir tíðindum.

4. Stuðulstreytir

Fyri at fáa stuðul frá Studna skulu ymiskar treytir vera uppfyltar:

4.1 Góðkendar útbúgvingar

Niðanfyrirnevndu fulltíðarútbúgvingar í Føroyum, eru góðkendar sum stuðulshemilaðar:

Hægri útbúgvingar: Útbúgvingar á Fróðskaparsetri Føroya, maskinmeistari, skipari, skipsførari, aspirantur, fíggarbúskapur, teldustøðingur, maknaðarførslubúskapur, framleiðslutøkningur og byggitøkningur.

Stytttri vinnuførleikagevandi útbúgvingar: Heilsuhjálpari, heilsurøktari, maskinistur og skipsatstøðari.

Miðnámsútbúgvingar: Allar fulltíðar miðnámsútbúgvingar .

Útbúgvingar á framhaldsdeildarstigi: (bert fyri lesandi 18 ár og eldri): 8., 9. og 10. flokkur á framhaldsdeildunum kring landið, á Dugna við Áir og á skúlanum á Trøðni.

4.2 Lestrarvirkeni

Lesandi er lestrarvirkin, um hann ikki er meira enn eitt ár afturúr í lesnaðinum í mun til ásettu lestrartíðina. Harafturat skal tann lesandi mæta til frálærana, lata inn kravdar uppgávur og fara til próvtøkurnar eftir teimum reglum, sum eru galdandi á útbúgvingarstovninum.

4.3 Heiltíðarlestur

Ein útbúgving er stuðulshemilað, tá hon er skipað sum heiltíðarlestur, er minst 3 fylgjandi mánaðir til longdar, er ólønt og endar við próvtøku. Undantikin ásetingina um próvtøku eru næmingar á serligum skipaðum miðnámi (serbreytin).

Fyri at verða roknaður sum heiltíðarlesandi krevst, tá talan er um miðnámsútbúgvingar, styttri vinnuførleikagevandi útbúgvingar og útbúgvingar á framhaldsdeildarstigi fyri lesandi 18 ár og eldri, at tann lesandi hevur minst 20 lestrartímar um vikuna. Tó kunnu lesandi við heimabúgvandi børnum undir 10 ár og lesandi við serligum tørvi koma undir reglurnar um heiltíðarlestur, um tey lesa í minsta lagi 16 tímar um vikuna. Fyri hægri útbúgvingar

verður farið eftir reglunum í 4.2, tá metast skal um heiltíðarlestur. Í ivamálum tekur Studni avgerð.

5. Stuðulstíð og -freistir

Stuðulsárið er frá 1. august til 30. juni árið eftir. Stuðulsárið er 11 mánaðir. Tó verður stuðul veittur teimum, ið lesa hægri lestur, styttri vinnuførleikagevandi útbúgvingar og einsamøllum uppihaldarum í 12 mánaðir í útbúgvingartíðini.

Lestrarhálvurnar eru frá 1. august til 31. desember, og frá 1. januar til 30. juni. Stuðul fæst frá tí lestrarhálvuni, tá ið søkt verður, t.v.s. at umsóknarfreistin fyri eina útbúgving, ið byrjar í august mánað er 31. desember sama ár. Um søkt verður t.d. í mars mánaði árið eftir, fæst bert stuðul frá januar mánaði.

Møguligar broytingar í stuðulviðurskiftum, skulu verða Studna í hendi innan 20. í hvørjum mánaði. Tó skulu broytingar í desember mánaði latast Studna innan 14. desember.

Studni flytir studning og lestrarlán á kontu í føroyskum peningastovni seinast í hvørjum mánaði.

Lesandi á miðnámsútbúgvingum, vinnuførleikagevandi útbúgvingum ella á útbúgvingum á framhaldsdeildarstigi fáa í mesta lagi lestrarstuðul upp til eitt ár, eftir at ásetta lestrartíðin er lokin.

Lesandi á hægri útbúgvingum fáa í mesta lagi lestrarstuðul upp til eitt ár, eftir at ásetta lestrartíðin er lokin. Íroknaður er eisini stuðulin frá Statens Uddannelsesstøtte til útbúgvingar av sama slagi. Stuðul verður í mesta lagi latin í 6 ár til hægri útbúgvingar, íroknað stuðulin frá Statens Uddannelsesstøtte. Studni kann leingja stuðulstíðina við tveimum árum, um tann lesandi ikki hevur miðnámsútbúgving.

Studni kann gera undantak frá regluni um áramál, um lestrartíðin er vorðin longd vegna ráðsbeiði, sjúku, barnsburð, ættleiðing, vísindaligt arbeiði o.a.

6. Lægri og hægri studningurin á miðnámi

Øll lesandi á hægri útbúgvingum ella styttri vinnuførleikagevandi útbúgvingum fáa kr. 4.362 í studningi um mánaðin.

Lesandi á miðnámi fáa hægri miðnámsstudningin kr. 3.857 um mánaðin, um tey uppfylla eina av fylgjandi treytum:

1. eru forsyrgjarar, t.v.s. gift ella foreldur,
2. kunnu skjalprógva egnan bústað,
3. kunnu skjalprógva leigu av bústaði.

Øll onnur fáa lægra miðnámsstudningin kr. 1.858 um mánaðin.

Viðvíkjandi 1: Tey, ið eru forsyrgjarar, skulu lata avrit av dóps-/navnabrævi hjá barninum/børnunum ella vígslubræv og bústaðarvátan við umsóknini. Verður barnið føtt, meðan tú ert lesandi, verður barnastudningurin veittur frá 1. í mánaðinum, sum barnið er føtt.

Viðvíkjandi 2: Tey, ið eiga hús, skulu seta matrikulnummarið á umsóknina og viðleggja skjalpróg. Hægri studningurin fæst, um tann lesandi ella hjúnafelagin er tinglýstur ánari av matriklinum.

Viðvíkjandi 3: Tey, ið leiga, skulu, um tey ikki uppfylla 1 ella 2, í hvørjum stuðulsári senda inn Studna-leiguváttanina, ið liggur á heimasíðuni.

Harumframt skal Studni hava eina útskrift, ið vísir, at húsaleigan verður goldin hvønn mánað fram yvir, áðrenn hægri studningurin verður útgoldin. Talan skal vera um útskrift frá netbanka ella vátan frá peningastovni. Øll, ið leiga, skulu flyta leiguupphæddina á kontu í peningastovni. Bert hesin gjaldsháttur verður góðkendur.

Eftir áheitan frá Studna, skulu tey, ið leiga, leggja húsaleigukvittanir ella kontuavrit fram fyri hvønn mánað í stuðulsárinum. Talan skal vera um flyting gjøgnum peningastovn, ið skal lúka hesi krøv:

- a) at tað sæst á flytingini, at talan er um húsaleigu,
- b) at tað sæst, hvør leigarin og útleigarin er,
- c) at húsaleigan við el og hita fyri hvønn mánað í minsta lagi er kr. 1.200,
- d) at flytingarnar eru dagfórdar, t.v.s. at tær verða gjórdar mánaðarliga,
- e) at tað sæst, hvønn mánað goldið er fyri.

Tað skal upplýsast, at húsaleiga er skattskyldug og skal inntøkuførast hjá útleigara, víst verður í hesum sambandi til leiguváttanina hjá Studna.

Tey, sum búa á sama matrikulnummari sum annað ella bæði foreldrini, fáa lægra studningin á miðnámi. Undantak kann gevast í serligum førum.

7. Broytingar

Lstrarstuðul fæst frá tí mánaðinum, ið útbúgvingin byrjar. Um ein, ið fær lægra studningin á miðnámi, verður foreldur, fær viðkomandi hægri studningin frá tí mánaðinum barnið er føtt. Barnastudningurin verður eisini útgoldin frá mánaðinum barnið er føtt.

Fyri allar aðrar broytingar er skeringspunktíð mitt í mánaðinum, t.d. um lesandi gevst 1.–15. í mánaðinum, fær hann ikki stuðul fyri henda mánaðin. Gevst hann eftir 15. í mánaðinum fær hann stuðulin. Víst verður til fleiri dømi í § 9 í kunngerðini.

8. Lestrarlán og endalán

8.1 Lestrarlán og afturgjalding

Lestrarlán renta við 2% p.a. í útbúgvingartíðini. Eftir lokna útbúgving verða lestrarlán rentað við 3% yvir diskontuni. Diskontan var 0,00 % p.a. tann 1. juni 2018.

Tann lesandi byrjar vanliga at gjalda aftur lestrarlán og rentur eitt ár aftaná, at tað stuðulsárið er endað, har ið útbúgvingin er lokin ella steðgað. Útbúgvingin verður ikki søgd at verða lokin, um tann lesandi innan 15 mánaðir eftir hesa útbúgving, byrjar eina aðra útbúgving. Tað sama er galdandi, um ein fyribils steðgað útbúgving verður tikin upp aftur innan fyri somu tíðarfreist.

Afturgjaldsupphæddin verður ásett av Studna í mun til samlaðu skuldina. Afturgjaldstíðin er í mesta lagi 15 ár. Hvørt gjaldið skal í minsta lagi vera kr. 300 um mánaðin.

8.2 Endalán

Lesandi, ið eftir vanligu reglunum hevur fingið tann stuðul sum kann fáast frá Studna, kann søkja um at fáa endalán, í mesta lagi í 11 mánaðir á kr. 6.808 um mánaðin. Treytin fyri at fáa endalán er, at tann lesandi tekur eina hægri útbúgving, er lestrarvirkin, og at avvarðandi lærustovnur kann vátta, at tann lesandi er førur fyri at gera útbúgvingina lidna innan 1 ár. Afturgjaldstreytirnar fyri hetta lán eru tær somu sum fyri vanligu lestrarlánið.

9. Upplýsingarskylda

9.1 Ábyrgdin hjá tí lesandi

Lesandi, sum fáa stuðul frá Studna, skulu beinanvegin boða Studna frá, tá ið tey:

- 1) gevast at lesa,
- 2) steðga ella verða liðug við útbúgvingina, um hetta ikki sæst í umsóknini,
- 3) steðga við eini útbúgving fyri at byrja upp á eina aðra útbúgving í sama stuðulsári,
- 4) broyta bústað,
- 5) fara í barnsburðarfarloyvi ella annað farloyvi,
- 6) ikki búgva saman við barninum longur,
- 7) ikki longur eru undir heiltíðarlestri
- 8) ikki longur eru lestrarvirkin.

GEVIÐ GÆTUR: Allar broytingar, sum annars hava ávirkan á stuðulin, skulu fráboðast Studna beinanvegin.

Ikki er neyðugt, at tann lesandi boðar frá, um útbúgvingarstovnurin ger tað. Tað er tó ábyrgd hjá tí lesandi, at Studni fær fráboðanina. Stuðulin frá Studna verður altíð at rokna sum fyribils útgoldin. **Eru broytingar í stuðulsviðurskiftunum hjá tí einstaka, ið gera, at tann lesandi hevur fingið ov nógvan stuðul útgoldnan, verður tann ov nógv útgoldna upphæddin kravd inn aftur beinanvegin. Tað er tí umráðandi, at Studni skjótast til ber fær upplýsingar um møguligar broytingar.**

9.2 Ábyrgdin hjá útbúgvingarstovninum

Í sambandi við umsitingina av lestrarstuðlinum, skulu útbúgvingarstovnarir:

- 1) Vátta, at tann lesandi gongur á eini stuðulsheimilaðari útbúgving
- 2) Veita vegleiðing í sambandi við lestrarstuðulin og útfyllan av umsóknarbløðum um lestrarstuðul.
- 3) Vátta, at útbúgvingartíðarskeiðið, søkt verður um, er rætt útfyllt.
- 4) Veita vegleiðing í sambandi við ferðastudningin innanoyggja.
- 5) Beinanvegin at boða Studna frá, tá ið lesandi gevast við lestrinum ella ikki eru lestrarvirkin
- 6) Vera millumliður millum Studna og tann lesandi í ymiskum spurningum, ið stinga seg upp
- 7) Boða Studna frá viðurskiftum hjá lesandi, ið hava ávirkan á lestrarstuðulin.

9.3 Kærunevndin hjá Studna

Allar avgerðir tiknar av Studna, kunnu kærast til Kærunevndina hjá Studna, áðrenn 6 vikur eru gingnar, eftir at boðað er frá avgerðini. Avgerð Kærunevndarinnar er endalig innan fyrisitingina. Møguligar kærur skulu sendast til:

Føroya Kærustovnur
Undir Hornabakka
Postsmoga 45
FO - 110 Tórshavn

Studni